

Yeriniz yurdunuz memleketiniz olan bu şehir-i İstanbul'da bir tek siz değil, belki de hiç kimsenin bilmediği, yolunu düşürüp de gitmediği saklı bir yere gitmek ve o yerin sesine, sözüne, özüne uygun karşılıklı bir atışma şekli ve içeriğiyle tasarlanıp kurulmuş bir sergide ruhsallığın ve efsanın gizemli kapılarını çalmak varmış.

AXIS MUNDI başlığını seçmişler, üçlü, hatta dörtlü bir iş bütünlüğü inşa etmişler ve bunu eski şehrin doğa ve Sinan ve insan yapısı ihtişamına yukarıdan, yıkık dökük metruk damlar üzerinden bakan Adahan'ın temellerinde gaipere karışmış o bilinmedik mahzene yerleştirmişler.

Ne bir önsezi ve rastlantı, ne de kader, evet siz ne kadar hassas ruhlu, Baudelaire'vari bir flaneur, bir gezgin, üstün bir İstanbul bilir olsanız da yetmez, o eski mahzeni ve içinde saklananda bugünlere ait bir yorumu, bir axis mundi eylemini orada keşfedemezsiniz, bu kesin. O denli saklı ve örtülü bir sergi...

Bu ayrıksı, gizemli mahzeni onlar keşfetmiş, içini hakikatin görünmeyende saklı olduğunu bilmesi gerekenler için hayatın anlamına - eksenine ait göndermelerle döşemişler.

Deşt-i fenada, fani çölden, merdiven altı çıkmazlardan, bilinmeyenden, kuyunun, havuzun karasından yansıyan aynalardan, sulardan, yatay alıştırdığımız denizlerin dikine çağlaması istenmiş sularından, kat kat tüller arası özlemlerden esen meltemlerden, hayallerden derlenmiş metaforlar ve hayatın anlamına adreslenmiş dili örtük şiirli mektuplar yazmışlar.

Bir yalnızın bir yalnız yazdığı mektuplar. Satır aralarından okunması gereken hassasiyetler...

Tevazuun baş tacı edildiği davet duyurusu zarfa konmak üzere üçe katlanmış DIN A4.

Bir hafta sonra bitmiş ve anılara, tarihe, hikayelere mi karışmış olacak?

Mekan ona ithaf edilmiş işlerin bir kerelik kullanım alanı olarak kabul ve dikte edilmiş ve tüm biçimlere nüfuz etmiş olduğundan zamanı gelip sergi sona erdiğinde hepsi zamanda sonsuzluğa, mekanda hiçbir yere mi gidecek? Hiçbir yer bilinmezi, görünmezi ve ölümü ve öteyi de kapsadığından her yerden daha güçlü bir tesellidir sanırım.

Teselliyi hayatın eksenine sanat ve bilim ve gönül gözüyle bakarak bulacağız.

Çocuk gözlerimizi kaybettik, en çok teselliye burada muhtacız.

Başımızı kaldırıp hayranlık ve takdir ile bakmayı, başkayı görmeyi, hayal kurmayı ve düş gücünün şevkini ve zaferini de unuttuk.

Günlük hayatın önemli sandığımız tek düze ve kopyalanmış dertlerine kilitlemiş yarışıyoruz. Kısa vadeli ego tatminleri yolunda ruhsuz robotlar gibi etrafı yıka döke koşuyoruz.

Sonra birden bire farklı sözler söyleyerek hayrete, fark edişe, uyanışa davet eden bu sergi.

Son adımda indiğiniz bu maden, bu mahzen, içinde ebedi saklanış uykusundan uyanarak etrafa bilgece hazakate taşan bu kuyu, "Axis Mundi" (1), kuyuya evir ve çağla ilhamını veren bu dikey deniz "Devir" '(2,3) ve dünya dertlerinin ağırlığını başınıza çakan merdiven altlarından bir kurtuluş ve özgürlük bayrağı "Tersyüz" (4), hepsi birden bir ilahi koro olmuş, hesaba kitaba gelmeyen bir hüküm olmuş, sesleniyor, duyuyorsunuz. Genişleyen, sonsuzluğa açılan zaman ve mekanların his evreninde şimdiki varoluş biziz... Hem burada hem orada, şimdide ve ötesinde...

Hayata ve ölüme dair, iki cihanda olmaya dair, büyük ve insani kozmosta, evrende ve gezegende olmaya dair sorularımızı, dertlerimizi uyaran, talepkar ve zorlu sahralarda bilince, vicdana ve inanca yolculuk gibi gelen bu sergiye dair bir soru ve cevabı kendiliğinden bana geldi uzun yıllar içinden. Şimdi epey büyümüş olan çocuğunun o zamanlar anlamına varamamış olduğu o yaman sözünden kalktı geldi. Evren gezgini Küçük Prens' den:

"Çöl neden güzeldir, bilir misin? Bağrında bir yerlerde bir kuyu saklar da ondan"...

Sema Çağa